

CZU: [94 + 314.148](478)"1840/1850"

PRIVIRE GENERALĂ ASUPRA EVOLUȚIEI DEMOGRAFICE ȘI SOCIALE A BASARABIEI ÎN ANII '40 AI SECOLULUI AL XIX-LEA

Valentin TOMULEȚ

Universitatea de Stat din Moldova

În acest articol autorul analizează, în baza izvoarelor de arhivă inedite, schimbările care au intervenit în dinamica și componența populației din Basarabia în anii '40 ai secolului al XIX-lea, constatând că statistica ne oferă informații importante, deși nu întotdeauna exacte și complete. Deși conține doar indici estimativi, ea ne dă totuși posibilitatea să urmărim și să determinăm anumite tendințe în evoluția proceselor de ordin demografic, social și economic care au avut loc în epoca modernă în Basarabia, în general, precum și în diferite județe luate aparte, în particular.

O analiză comparativă a statisticii pentru întreaga Basarabie vizând anii 1840-1850 atestă o dinamică lent-ascendentă a numărului populației. În intervalul de 10 ani, creșterea reală a populației a fost de cca 187577 locuitori, de la 685265 locuitori în 1842 la 872842 în 1850, corespunzător unui spor de aproximativ 1,3 ori. Această majorare a numărului populației Basarabiei, cum atestă izvoarele, s-a produs atât în urma sporului natural, cât și în urma unor imigrații de coloniști străini (deși numărul acestora a fost mult mai mic ca în primele decenii) și a strămutării unor cetățeni ruși din diferite categorii sociale din guberniile interne ruse.

Cuvinte-cheie: statistică, demografie, categorii sociale, Basarabia, Imperiul Rus.

GENERAL OVERVIEW OF DEMOGRAPHIC AND SOCIAL EVOLUTION OF BESSARABIA IN THE 1840s

In the given article, based on the original archival sources, the author analyzes the changes that occurred in the dynamics and composition of the population of Bessarabia in the 1840s, ascertaining that the statistics offers us important information, although not always accurate and complete. Although it contains only estimates, it still gives us the possibility to pursue and determine certain trends in the evolution of demographic, social and economic processes in modern times that have taken place in Bessarabia in general, as well as in different counties taken in particular.

A comparative analysis of statistics for the whole of Bessarabia for the years 1840-1850 shows a slow-rising dynamics of the population. In the 10-year period, the real population growth was about 187577 inhabitants, from 685265 in 1842 to 872842 in 1850, corresponding to an increase of about 1.3 times. This increase in the Bessarabian population, as evidenced by the sources, occurred both as a result of natural growth and immigration of foreign colonists (although their number was much lower than in the first decades) and the displacement of Russian citizens from different social categories in Russian domestic gubernyas.

Keywords: statistics, demography, social categories, Bessarabia, the Russian Empire.

Prezentat la 03.07.2019

Publicat: iulie 2019